



Č. j.
Sp. Zn.
Vyřizuje
Kontakt
Datum

14272-30/2024-ERU
OSR-14272/2024-ERU
Mgr. Jakub Obůrka
567 120 714
18. 08. 2026

Adresát
dle rozdělovníku

ROZHODNUTÍ

O rozkladu společnosti **Jihlavské plynárny s.r.o.**, se sídlem Žižkova 1696/15, 586 01 Jihlava, IČ: 090 55 410, a o rozkladu společnosti **Energie z Vysočiny s.r.o.**, se sídlem Žižkova 1696/15, 586 01 Jihlava, IČ: 198 28 837, proti rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. j. 14272-11/2024-ERU ze dne 9. října 2025 (sp. zn. OSR-14272/2024-ERU), kterým Energetický regulační úřad jako správní orgán věcně příslušný podle § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, obě společnosti ve **výroku I.** uznal vinnými ze spáchání přestupku podle § 24 odst. 1 písm. a) zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění účinném do 21. května 2024 (dále jen „zákon o ochraně spotřebitele“), kterého se ve formě spolupachatelství ve smyslu § 11 odst. 2 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), jakožto prodávající, dopustily tím, že v rozporu s § 4 odst. 3 a 4 zákona o ochraně spotřebitele společně užíly nekalou obchodní praktiku ve formě klamavého opomenutí ve smyslu § 5a odst. 1 téhož zákona, za což byla společnosti Jihlavské plynárny s.r.o. ve **výroku II.** uložena pokuta ve výši 90 000 Kč, a ve **výroku III.** i povinnost nahradit náklady řízení ve výši paušální částky 2 500 Kč, ve **výroku IV.** pak byla společnosti Energie z Vysočiny s.r.o. uložena pokuta ve výši 50 000 Kč, a ve **výroku V.** i povinnost nahradit náklady řízení ve výši paušální částky 2 500 Kč, Rada Energetického regulačního úřadu (dále též „Rada“) jako příslušný správní orgán podle § 17b odst. 14 písm. b) energetického zákona rozhodla v souladu s § 96 odst. 2 téhož zákona ve spojení s § 90 odst. 1 písm. c), odst. 5 a § 92 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), po projednání v rozkladové komisi, ustavené podle § 152 odst. 3 správního řádu, takto:

I. Rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. j. 14272-11/2024-ERU ze dne 9. října 2025 (sp. zn. OSR-14272/2024-ERU) se ve výroku I. mění tak, že se nahrazuje následujícím zněním:

„Obviněný z přestupku společnost Jihlavské plynárny s.r.o., se sídlem Žižkova 1696/15, 586 01 Jihlava, IČO: 090 55 41 (dále též „účastník řízení 1“), a obviněný z přestupku společnost Energie z Vysočiny s.r.o., se sídlem Žižkova 1696/15, 586 01 Jihlava, IČO: 198 28 837 (dále též „účastník řízení 2“), se uznávají vinnými ze spáchání přestupku dle § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele, kterého se dopustili vedení společným záměrem ve formě spolupachatelství ve smyslu § 11 odst. 2 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů, tím, že jako prodávající užíli v rozporu s § 4 odst. 3 a 4 zákona o ochraně spotřebitele nekalou obchodní praktiku ve formě klamavého opomenutí ve smyslu § 5a odst. 1 téhož zákona, když účastník řízení 1 zaslal spotřebitelce [REDAKCE] (dále též „spotřebitelka“), které poskytoval dodávky plynu do odběrného místa EIC [REDAKCE] na základě smlouvy o sdružených službách dodávky plynu ze dne [REDAKCE], sjednané na dobu určitou [REDAKCE] let ode dne podpisu smlouvy s jednotkovou cenou plynu podle ceníku Strong pro rok 2024 ve výši [REDAKCE] Kč bez DPH/MWh a pro rok 2025 ve výši [REDAKCE] Kč bez DPH/MWh (a stálým měsíčním platem [REDAKCE] Kč), dne 30. dubna 2024 dopis, kterým jí sděloval, že jí zasílá „nový návrh smlouvy, kde naleznete nižší cenovou nabídku“ a o „podpis a zaslání zpět na adresu: Jihlavské plynárny s.r.o., Žižkova 1696/15 Jihlava 586 01“, kdy však spotřebitelce zaslal podepsaný návrh Smlouvy o sdružených službách dodávky plynu a související podklady



účastníka řízení 2, v němž byla uvedena nižší výše měsíční zálohy [REDACTED] Kč (oproti měsíční záloze dle rozpisu záloh účastníka řízení 1 ze dne 23. dubna 2024 ve výši [REDACTED] Kč), avšak dle přiloženého ceníku pro produktovou řadu Optimal jednotková cena plynu byla [REDACTED] Kč bez DPH/MWh (tj. vyšší, než kterou měla spotřebitelka sjednatu pro roky 2024 a 2025 s účastníkem řízení 1), kdy v důsledku akceptace tohoto návrhu smlouvy spotřebitelkou účastník řízení 2 podal v informačním systému operátora trhu dne 20. května 2024 žádost o změnu dodavatele plynu v odběrném místě spotřebitelky ke dni 4. června 2024,

čímž účastník řízení 1 spotřebitelku prostřednictvím prezentování výhodnější cenové nabídky klamal, že je jí nabízena cenově výhodnější smlouva, a zároveň ji neupozornil (a naopak skrze to, že ve věci uzavření smlouvy jednal sám a požadoval vrácení návrhu na adresu své firmy), že v důsledku akceptace dojde k uzavření smlouvy s novým dodavatelem a provedení změny dodavatele plynu (což účastník řízení 2 dne 20. května 2024 také učinil) a ukončení dodávek od účastníka řízení 1, kdy opomenutí uvedení těchto podstatných informací bylo doprovázeno klamavým označováním služeb účastníků 1 a 2, kdy účastník řízení 1 a účastník řízení 2 měli stejné místo sídla a účastník řízení 1 měl na svých webových stránkách www.jihlavsképlynarny.cz na hlavní straně uvedeno motto: „ENERGIE Z VYSOČINY“, což v souhrnu mohlo vyvolat dojem, že spotřebitelka uzavírá novou smlouvu s účastníkem řízení 1 za výhodnějších cenových podmínek, a tedy v důsledku společného jednání účastníka řízení 1 a účastníka řízení 2 spotřebitelka učinila rozhodnutí ohledně koupě, které by jinak neučinila“.

II. Rozklad společnosti Jihlavské plynárny s.r.o., se sídlem Žižkova 1696/15, 586 01 Jihlava, IČ: 090 55 410, proti výrokům IV. a V. rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. j. 14272-11/2024-ERU ze dne 9. října 2025 (sp. zn. OSR-14272/2024-ERU) se zamítá jako nepřípustný.

III. Rozklad společnosti Jihlavské plynárny s.r.o., se sídlem Žižkova 1696/15, 586 01 Jihlava, IČ: 090 55 410, proti výrokům II. a III. rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. j. 14272-11/2024-ERU ze dne 9. října 2025 (sp. zn. OSR-14272/2024-ERU) se zamítá a napadené rozhodnutí se v této části potvrzuje.

IV. Rozklad společnosti Energie z Vysočiny s.r.o., se sídlem Žižkova 1696/15, 586 01 Jihlava, IČ: 198 28 837, proti výrokům II. a III. rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. j. 14272-11/2024-ERU ze dne 9. října 2025 (sp. zn. OSR-14272/2024-ERU) se zamítá jako nepřípustný.

V. Rozklad společnosti Energie z Vysočiny s.r.o., se sídlem Žižkova 1696/15, 586 01 Jihlava, IČ: 198 28 837, proti výrokům IV. a V. rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. j. 14272-11/2024-ERU ze dne 9. října 2025 (sp. zn. OSR-14272/2024-ERU) se zamítá a napadené rozhodnutí se v této části potvrzuje.

Odůvodnění:

I. Správní řízení na prvním stupni

Energetický regulační úřad, na základě podkladů shromážděných v rámci vlastního šetření vedeného pod sp. zn. 06418/2024-ERU, zahájil z moci úřední dne 4. prosince 2024 se společností Jihlavské plynárny s.r.o., a dne 5. prosince 2024 se společností Energie z Vysočiny s.r.o., správní řízení ohledně podezření ze spáchání dvou přestupků podle § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele, kterého se měly tyto společnosti (dále též „účastníci řízení“) dopustit společným protiprávním jednáním ve formě spolupachatelství ve smyslu § 11 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky, když v rozporu s § 4 odst. 4 a 3 zákona o ochraně spotřebitele užily nekalou obchodní praktiku, a to jednak klamavým opomenutím ve smyslu § 5a odst. 1 a současně i klamavým konáním ve smyslu § 5 odst. 1 téhož zákona. Energetický regulační úřad tímto oznámením vyrozuměl účastníky řízení i o možnosti



navrhnout důkazy a činit jiné návrhy, vyjádřit se k podkladům rozhodnutí, a poučil je i o jejich právu požádat o nařízení ústního jednání podle § 80 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky.

Správní orgán přípisem ze dne 15. září 2025 účastníky řízení vyrozuměl o upřesnění předmětu správního řízení s tím, že nově měli v postavení prodávajících, společně jako spolupachatelé, porušením zákazu používání nekalých obchodních praktik spáchat jeden přestupek podle § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele, když v rozporu s § 4 odst. 4 a 3 téhož zákona užíli klamavou obchodní praktiku vůči zákaznici [REDACTED] (dále též „spotřebitelka“), a to ve formě klamavého opomenutí ve smyslu § 5a odst. 1 téhož zákona. Opětovně byli poučeni o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí, a navíc byli vyrozuměni i o možnosti doložit své majetkové poměry.

Společnost Jihlavské plynárny s.r.o. ve svém vyjádření ze dne 1. října 2025 odmítla, že by se dopustila klamavé obchodní praktiky nebo jakéhokoli jednání v rozporu s právními předpisy, a proto navrhla, aby bylo vedeného správního řízení zastaveno jako nedůvodné, neboť má za to, že v daném případě nebyly naplněny zákonné znaky klamavé obchodní praktiky dle § 4 zákona o ochraně spotřebitele. Dne 30. dubna 2024 sice byla spotřebitelce zaslána nabídka s informací o možnosti uzavřít smlouvu s výhodnější cenou, ovšem v důsledku individuálního pochybení zaměstnance měla být k nabídce omylem přiložena smlouva jiného dodavatele obsahující osobní údaje této spotřebitelky, která byla po zjištění pochybení neprodleně kontaktována a informována o vzniklé chybě, změna dodavatele tedy neproběhla, a společnost Jihlavské plynárny s.r.o. z chybného jednání nijak neprofitovala. K žádnému úmyslnému uvedení spotřebitelky v omyl tedy nedošlo, stejně tak nedošlo ke vzniku jakékoli újmy či ovlivnění jejího ekonomického rozhodování.

Společnost Energie z Vysočiny s.r.o. se k věci vyjádřila dne 2. října 2025 přípisem, v němž také navrhla zastavení správního řízení jako nedůvodného, neboť i ona má za to, že v tomto případě nebyly naplněny znaky klamavé obchodní praktiky dle § 4 zákona o ochraně spotřebitele, neboť dotčená spotřebitelka nebyla uvedena v omyl, nebyla jí způsobena žádná újma a nedošlo k žádnému porušení právních předpisů. K věci dále uvedla, že obdržela řádně vyplněnou a podepsanou smlouvu na dodávku energií od této spotřebitelky, na jejímž základě byl zahájen standardní proces změny dodavatele, a když následně došlo k podání výpovědi této smlouvy, bez prodlení ji akceptovala. Tvrdí, že po celou dobu jednala v dobré víře, nebyla a není autorem žádné e-mailové komunikace, která je předmětem tohoto řízení, a jakékoli jednání jiných subjektů probíhalo mimo její vůli a vědomí.

Správní orgán do spisu z vlastní iniciativy dne 3. října 2025 vložil podklady ohledně majetkových poměrů společnosti Jihlavské plynárny s.r.o., a to konkrétně Výkaz zisku a ztráty k 31. prosinci 2023 a Výkaz zisku a ztráty k 30. listopadu 2024, předložený touto společností dne 20. prosince 2024 v jiném správním řízení, vedeném Energetickým regulačním úřadem pod sp. zn. OSR 12795/2024-ERU.

II. Napadené rozhodnutí

Rozhodnutím č. j. 14272-11/2024-ERU ze dne 9. října 2025 Energetický regulační úřad ve výroku I. uznal společnost Jihlavské plynárny s.r.o. a společnost Energie z Vysočiny s.r.o. vinnými ze spáchání přestupku podle § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele, kterého se ve formě spolupachatelství ve smyslu § 11 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky dopustily společně tím, že v rozporu s § 4 odst. 3 a 4 zákona o ochraně spotřebitele, jakožto prodávající, užíly nekalou obchodní praktiku ve formě klamavého opomenutí ve smyslu § 5a odst. 1 téhož zákona; za což byla společnosti Jihlavské plynárny s.r.o. ve výroku II. uložena pokuta ve výši 90 000 Kč a ve výroku III. i povinnost nahradit náklady řízení ve výši paušální částky 2 500 Kč. Ve výroku IV. pak byla společnosti Energie z Vysočiny s.r.o. uložena pokuta ve výši 50 000 Kč a ve výroku V. byla též společnosti uložena i povinnost nahradit náklady řízení ve výši paušální částky 2 500 Kč.

K výroku I. rozhodnutí správní orgán uvedl, že jednání obou účastníků řízení naplnilo znaky klamavého opomenutí dle § 5a zákona o ochraně spotřebitele, přičemž toto opomenutí, resp. zamlčení podstatných informací, bylo způsobilé ovlivnit rozhodování průměrného spotřebitele, a mohlo jej objektivně uvést



v omyl. Společnost Jihlavské plynárny s.r.o. spotřebitelce dne 30. dubna 2024 zaslala dopis, jehož přílohou byly formulářové dokumenty společnosti Energie z Vysočiny s.r.o., podepsané její jednatelkou. V tomto dopise společnost Jihlavské plynárny s.r.o. opomněla uvést podstatné informace ohledně ceny nabízeného produktu, resp. ohledně důsledků plynoucích z předčasného ukončení stávajícího závazku. Klamavé opomenutí mělo reálný dopad na rozhodování spotřebitelky, která zvolila pro sebe méně výhodnou smlouvu v domnění, že jde o lepší nabídku jejího původního dodavatele, což by při znalosti skutečného stavu věci neučinila. Správní orgán proto dovodil naplnění znaků daného přestupku nejen v rovině formální, ale i materiální. Správní orgán dospěl k závěru, že oba účastníci řízení se deliktního jednání dopustili ve formě spolupachatelství ve smyslu § 11 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky, když jednali ve vzájemné součinnosti společně a se společným úmyslem přimět spotřebitelku k podpisu méně výhodné smlouvy s novým dodavatelem, což má mj. dokládat společné sídlo účastníků řízení, jejich přímé personální propojení, používání shodných či velmi podobných dokumentů, jejich časově i logicky navazující úkony směrem ke spotřebitelce, a v neposlední řadě i jejich nápadně podobná vyjádření v řízení.

Při stanovení konkrétních výměr pokut, uložených výroky II. a IV. předmětného rozhodnutí, vyhodnotil správní orgán jako okolnost zvyšující závažnost přestupku mj. skutečnost, že v důsledku jednání účastníků řízení byla dotčena spotřebitelka, jakožto slabší smluvní strana, fakticky uvedena v omyl, přičemž účastníci řízení jednali ve vzájemné kooperaci. Správní orgán vyhodnotil jako zákonné a přiměřené uložení pokut ve výši 90 000 Kč a 50 000 Kč, když jako výrazně polehčující okolnost na straně společnosti Energie z Vysočiny s.r.o. byla vyhodnocena skutečnost, že není evidována v rámci jiného správního řízení za porušení zákona ve věcné působnosti Energetického regulačního úřadu.

III. Rozklad společnosti Jihlavské plynárny s.r.o.

Proti rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. j 14272-11/2024-ERU ze dne 9. října 2025. které jí bylo doručeno téhož dne, podala společnost Jihlavské plynárny s.r.o. dne 24. října 2025 blanketní rozklad, a to proti celému rozhodnutí. Tento rozklad doplnila dne 3. listopadu 2025 o jeho odůvodnění, vztahující se obsahově zejména k výroku I. napadeného rozhodnutí s tím, že došlo k porušení základních zásad správního řízení, když skutkový stav věci nebyl zjištěn v souladu s § 3 správního řádu bez důvodných pochybností.

Společnost Jihlavské plynárny s.r.o. tvrdí, že ji spotřebitelka v minulosti opakovaně kontaktovala s tím, že má zájem změnit dodavatele plynu, proto byla prostřednictvím telefonického hovoru informována o možnosti přechodu ke společnosti Energie z Vysočiny s.r.o., s čímž měla spotřebitelka projevit souhlas a požádat o zaslání návrhu smlouvy. Proto má společnost Jihlavské plynárny s.r.o. za to, že nedošlo k žádnému klamavému opomenutí, zamlčení podstatných informací, ani k uvedení spotřebitelky v omyl. Také nesouhlasí s tím, že neunesla důkazní břemeno ohledně výše uvedeného telefonátu se spotřebitelkou, neboť provádění dalšího dokazování v tomto směru bylo povinností správního orgánu. Společnost Jihlavské plynárny s.r.o. závěrem podaného rozkladu namítá, že i kdyby z její strany došlo k určitému opomenutí při sdělení informací, nebylo by možné takové jednání kvalifikovat jako přestupek, když spotřebitelka při zachování běžné míry pozornosti a opatrnosti mohla a měla být schopná si potřebné informace zjistit sama. Ohledně toho se pak odkazuje na ustálenou judikaturu Soudního dvora Evropské unie, jakož i Nejvyššího soudu České republiky. Protože má za to, že se vytýkaného přestupku nedopustila, navrhuje zrušení napadeného rozhodnutí a zastavení správního řízení.

Společnost Energie z Vysočiny s.r.o. se k tomuto rozkladu vyjádřila dne 18. listopadu 2025 tak, že jí není znám postup společnosti Jihlavské plynárny s.r.o. před podpisem smlouvy o sdružených službách dodávky plynu se spotřebitelkou, a proto se k věci nemůže kvalifikovaně vyjádřit. Má však za to, že spotřebitelka měla být při uzavírání smlouvy o sdružených službách dodávky plynu obezřetnější, a měla si v případě jakýchkoli nejasností nebo pochybností ověřit všechny podstatné informace.



Při běžné míře pozornosti a rozvahy totiž měla a mohla rozpoznat podstatu uzavírané smlouvy, a pokud si potřebné informace neověřila, nelze její pasivitu přičítat k tíži účastníků řízení.

IV. Rozklad společnosti Energie z Vysočiny s.r.o.

Proti rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. j 14272-11/2024-ERU ze dne 9. října 2025, které jí bylo doručeno téhož dne, podala společnost Energie z Vysočiny s.r.o. dne 24. října 2025 blanketní rozklad, který doplnila dne 4. listopadu 2025 o odůvodnění, jež se také obsahově vztahuje především k výroku I. rozhodnutí. Zejména nesouhlasí s tím, že snad měla spolupracovat se společností Jihlavské plynárny s.r.o. ve věci změny dodavatele plynu u dotčené spotřebitelky, a namítá, že každý z účastníků řízení je samostatným právním subjektem a vykonává podnikatelskou činnost vlastním jménem a na vlastní odpovědnost. V projednávané věci tak podle ní nebyly naplněny podmínky jejich společného jednání a úmyslu podle § 11 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky.

Dále namítá, že po celou dobu změny dodavatele postupovala v dobré víře, na základě řádně uzavřené smlouvy o sdružených službách dodávky plynu, a v souladu s obvyklým postupem při takové změně. Jakékoli souběžné jednání se společností Jihlavské plynárny s.r.o. nesměřovalo k naplnění skutkové podstaty přestupku, nýbrž vyplývalo z běžné podnikatelské činnosti v daném oboru, bez jakéhokoli úmyslu poškodit spotřebitelku či porušit právní předpisy. Závěrem podaného rozkladu tedy navrhuje, aby Rada napadené rozhodnutí zrušila a řízení zastavila, neboť má za to, že se přestupku podle § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele nedopustila.

Společnost Jihlavské plynárny s.r.o. se k tomuto rozkladu vyjádřila dne 19. listopadu 2025 tak, že se plně ztotožňuje s jeho argumentací, neboť má rovněž za to, že závěr Energetického regulačního úřadu o spolupráci účastníků řízení je neopodstatněný a nepodložený, když vychází pouze z formálních a administrativních vazeb, které nemají žádnou vypovídací hodnotu o skutečné koordinaci činnosti, či o existenci jakéhokoli společného hospodářského záměru s tím, že mezi nimi nedocházelo k žádné reálné výměně inkriminovaných informací ve věci změny dodavatele energií, neexistovala žádná koordinace postupů, a ani společné rozhodování.

V. Rozhodnutí o rozkladech

Rozklad společnosti Jihlavské plynárny s.r.o. byl podán včas, a po doplnění jeho odůvodnění podáním ze dne 3. listopadu 2025 splňoval i předepsané náležitosti. Rozklad společnosti Energie z Vysočiny s.r.o. byl taktéž podán včas, a po jeho doplnění podáním ze dne 4. listopadu 2025 splňoval i předepsané náležitosti. Rada po jejich projednání v rozkladové komisi zřízené podle § 152 odst. 3 správního řádu a s přihlédnutím k návrhu rozkladové komise rozhodla tak, jak je uvedeno ve výroku I. tohoto rozhodnutí, a to z následujících důvodů.

Podle § 98 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky přezkoumává odvolací správní orgán napadené rozhodnutí v plném rozsahu. Rada tedy přezkoumala zákonnost napadeného rozhodnutí i jeho věcnou správnost z úřední povinnosti i nad rámec konkrétních rozkladových námitek. Po posouzení věci Rada konstatuje, že napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu s právními předpisy.

Přestupku podle § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele se dopustí výrobce, dovozce, vývozce, dodavatel, prodávající nebo jiný podnikatel tím, že „poruší zákaz používání nekalých obchodních praktik“. Podle § 4 odst. 1 téhož zákona je obchodní praktika nekalá, „je-li v rozporu s požadavky odborné péče a podstatně narušuje nebo je způsobilá podstatně narušit ekonomické chování spotřebitele, kterému je určena, nebo který je jejím působení vystaven, ve vztahu k výrobku nebo službě. Je-li obchodní praktika zaměřena na určitou skupinu spotřebitelů, posuzuje se podle průměrného člena této skupiny.“ Podle § 4 odst. 3 tohoto zákona se nekalou obchodní praktikou rozumí „zejména klamavé konání podle § 5 nebo klamavé opomenutí podle § 5a a agresivní obchodní praktika podle § 5b. Obchodní praktiky, které se považují za nekalé za všech okolností, jsou uvedeny v příloze



č. 1 a 2 tohoto zákona.“ Podle § 4 odst. 4 zákona o ochraně spotřebitele se zakazuje „užívání nekalé obchodní praktiky před rozhodnutím ohledně koupě, v průběhu rozhodování a po učinění rozhodnutí.“

Rada považuje za nutné nejprve shrnout skutkový stav věci a závěry, k nimž Energetický regulační úřad dospěl. Oba účastníci řízení byly v rozhodném období dodavateli plynu (držitelé licence na obchod s plynem). Na základě smlouvy o sdružených službách dodávky plynu ze dne 7. srpna 2023 byla společnost Jihlavské plynárny s.r.o. dodavatelem plynu [redacted]. Ačkoliv se zákaznici měla společnost Jihlavské plynárny s.r.o. sjednanou smlouvu na dobu [redacted] roky, zaslala jí 30. dubna 2024 dopis s návrhem nové smlouvy, údajně s nižší cenou dodávky. Spolu s ním zákaznici zaslala návrh smlouvy od společnosti Energie z Vysočiny s.r.o., na základě čehož ke dni 4. června 2024 proběhla v odběrném místě zákaznice změna dodavatele plynu.

Tento skutkový stav lze popsat tak, že společnost Jihlavské plynárny s.r.o., ačkoliv byla dodavatelem plynu, vystupovala fakticky jakožto zprostředkovatel (nebyla ale registrována v registru zprostředkovatelů v energetických odvětvích) a zajistila zákaznici sjednání smlouvy s jiným dodavatelem, v důsledku čehož došlo ke změně dodavatele plynu zákaznice, a přestal být plněn dříve sjednaný závazek mezi zákaznicí a společností Jihlavské plynárny s.r.o., který v rozhodnou dobu trval.

Klamání mělo podle výroku I. napadeného rozhodnutí spočívat v tom, že zákaznici byla nová smlouva lživě prezentována jakožto výhodnější cenová nabídka, a v tom, že v důsledku tohoto jednání mělo dojít ke změně dodavatele a k ukončení smlouvy se stávajícím dodavatelem.

Rada dospěla k závěru, že závěry ohledně spáchání přestupku podle § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele, kterého se dopustila společnost Jihlavské plynárny s.r.o., když se dne 30. dubna 2024 obrátila na spotřebitelku dopisem se sdělením, že jí zasílá „návrh smlouvy, kde naleznete nižší cenovou nabídku“, vztahující se k výroku I. rozhodnutí, jsou podloženy a přezkoumatelně odůvodněny. Tento dopis byl vyhotoven na hlavičkovém papíře a s razítkem společnosti Jihlavské plynárny s.r.o. (která také žádala o zaslání podepsané smlouvy zpět na svoji adresu), jeho přílohou byly formulářové dokumenty společnosti Energie z Vysočiny s.r.o., opatřené vlastnoručním podpisem její jednatelky, a to konkrétně smlouva o sdružených službách dodávky plynu, a s ní související podklady.

Společnost Jihlavské plynárny s.r.o. v předmětném dopise uvedla informaci ohledně ceny nabízeného produktu (že jde o nižší cenovou nabídku) a neupozornila nijak na okolnost, že dochází k uzavření smluvního závazku s jiným dodavatelem, důsledkem čehož bude provedení změny dodavatele a nemožnost plnit původní smlouvu o sdružených službách dodávky společností Jihlavské plynárny s.r.o. (fakticky tedy půjde o nástroj vyvázání se z plnění tohoto závazku).

Rada má ve vztahu k takto konstruovanému skutku a závěrům mírnou výhradu spočívající v tom, že je v rozhodnutí opakovaně uváděno, že má dojít k (předčasnému) ukončení závazku stávajícího, který měla se spotřebitelkou sjednat na dobu [redacted] let společnost Jihlavské plynárny s.r.o. Radě není zřejmé, jakým způsobem by mělo sjednáním smlouvy s jiným dodavatelem dojít k ukončení závazku se společností Jihlavské plynárny s.r.o., když se zjevně nejednalo o novaci (je zde změna v osobě dlužníka) a Energetický regulační úřad neuvádí nic o tom, že by šlo o změnu stávajícího závazku, anebo bylo skutečně jiné právní jednání, kterým by byl závazkový vztah se společností Jihlavské plynárny s.r.o. ukončen. Rada zastává názor, že samotným uzavřením této smlouvy k zániku jiného závazku dojít nemohlo, nanejvýš snad následně po provedení změny dodavatele v důsledku nemožnosti plnění. Spotřebitelka nebyla upozorněna, že je jí zasílána nabídka jiného dodavatele a že její smluvní dodavatel v podstatě vůči ní nyní jedná jako zprostředkovatel. Spotřebitelka zaslou smlouvu reálně mohla podepsat v domněnku, že ji uzavírá se stávajícím dodavatelem, neboť s ním jediná jednala a nebyla upozorněna na to, že uzavírá smlouvu s jiným dodavatelem.

Vzhledem k právě popsaným okolnostem se tedy i Rada ztotožňuje s hodnocením prvostupňového správního orgánu, který v jednání účastníků řízení shledal porušení zákazu užití nekalé obchodní praktiky podle § 4 odst. 4 zákona o ochraně spotřebitele.



Problematické je, zda se jedná o praktiku ve formě klamavého opomenutí podle § 5a odst. 1 téhož zákona, podle něhož se taková praktika „považuje za klamavou, pokud ve svých věcných souvislostech a s přihlédnutím ke všem jejím rysům, okolnostem a omezením sdělovacího prostředku opomene uvést podstatné informace, které v dané souvislosti spotřebitel potřebuje pro rozhodnutí ohledně koupě, čímž způsobí nebo může způsobit, že spotřebitel učiní rozhodnutí ohledně této koupě, které by jinak neučinil.“. Rada reálně v jednání účastníka řízení spatřuje jak složku jednání odpovídající klamavému opomenutí, tak složku jednání odpovídající klamavému konání. Spotřebitelce bylo zjevně sdělováno, že zasláná nabídka je cenově výhodnější, což byla nepravdivá informace. V tomto smyslu šlo o aktivní klamání. Pokud společnost Jihlavské plynárny s.r.o. v zasláném dopise tvrdila, že předkládaná nabídka je pro spotřebitelku z hlediska ceny dodávky plynu výhodnější, porušila zákaz užití nekalé obchodní praktiky ve formě klamavého konání podle § 5 téhož zákona, podle něhož se obchodní praktika „považuje za klamavou, pokud obsahuje věcně nesprávnou informaci a je tedy nepravdivá, což vede nebo může vést spotřebitele k rozhodnutí ohledně koupě, které by jinak neučinil.“. Spotřebitelka zároveň nebyla upozorněna na to, že uzavírá smlouvu s jiným dodavatelem a v důsledku toho dojde k provedení změny dodavatele a společnost Jihlavské plynárny s.r.o. přestane s plněním závazku na základě smlouvy ze dne [REDAKCE]. Podle názoru Rady u projednávané věci v podstatě nelze určit, která složka z tohoto jednání byla významnější a jakým způsobem by tedy klamavá praktika měla být kvalifikována. Vychází-li nicméně Rada z toho, že prvostupňový správní orgán dospěl k závěru o spáchání přestupku dvěma subjekty ve formě spolupachatelství, jeví se jako více odpovídající kvalifikace klamavé opomenutí, neboť složka jednání společnosti Energie z Vysočiny s.r.o. zjevně směřovala právě k provedení změny dodavatele.

Společnost Jihlavské plynárny s.r.o. totiž se spotřebitelkou uzavřela dne [REDAKCE] smlouvu o sdružených službách dodávky plynu na dobu [REDAKCE] let, na jejímž základě jí poskytovala dodávky za sjednanou jednotkovou cenu pro rok 2024 ve výši [REDAKCE] Kč bez DPH/MWh a stálým měsíčním platem [REDAKCE] Kč a pro rok 2025 ve výši [REDAKCE] Kč bez DPH/MWh a stálým měsíčním platem [REDAKCE] Kč. Z podkladů spisu tedy vyplývá, že nová smlouva se společností Energie z Vysočiny s.r.o. byla pro spotřebitelku méně výhodná, neboť v ní byla sjednána vyšší jednotková cena plynu než u stávajícího dodavatele, a to [REDAKCE] bez DPH/MWh. Účastníci řízení se navíc pokusili zastřít tento nevýhodný aspekt zasláné nabídky nastavením zdánlivě nízké měsíční zálohy za dodávky plynu, která však byla v takto nepřiměřené výši stanovena pouze pro počátek nového smluvního vztahu. Spotřebitelka tak mohla nabýt dojem, že nová smlouva je skutečně výhodnější.

Rada zvážila rozkladové námitky společnosti Jihlavské plynárny s.r.o. a dospěla k závěru, že nejsou důvodné. Tato společnost v rozkladu především namítá, že došlo k porušení základních zásad správního řízení, když skutkový stav věci nebyl zjištěn v souladu s § 3 správního řádu bez důvodných pochybností, a řízení je tak stiženo zásadní vadou. Tvrdí, že ji spotřebitelka v minulosti opakovaně kontaktovala s tím, že má zájem změnit dodavatele plynu. V reakci na to měla být prostřednictvím telefonického hovoru informována o možnosti přechodu ke společnosti Energie z Vysočiny s.r.o. V souvislosti s tím také nesouhlasí se závěrem prvostupňového správního orgánu, že neunesla důkazní břemeno ohledně výše uvedeného telefonátu se spotřebitelkou, neboť nebyl-li si správní orgán jist tím, zda se hovor uskutečnil, bylo jeho povinností provádět v tomto směru další dokazování.

Uskutečnění předmětného telefonátu namítala společnost Jihlavské plynárny s.r.o. již v rámci provedení šetření Energetickým regulačním úřadem před zahájením správního řízení ve věci. Žádné relevantní důkazy k doložení svého tvrzení však nepředložila ani v rámci tohoto šetření, ani v nyní vedeném řízení, ačkoli byla v jeho průběhu opakovaně poučena o možnosti navrhnout důkazy a činit jiné návrhy. Fakticky tak tímto pasivním přístupem rezignovala na možnost své obrany a její tvrzení nebylo nijak podloženo (co se týče obsahu tvrzeného telefonátu). Zákon o ochraně spotřebitele ve svém § 5c upravuje prokazování správnosti skutkových tvrzení v souvislosti s obchodními praktikami, když v podstatě přenáší důkazní břemeno z dozorového orgánu na prodejce, jestliže se takový požadavek s ohledem na oprávněné zájmy prodávajícího a kteréhokoliv účastníka řízení jeví vzhledem k okolnostem daného případu jako přiměřený. Pokud pak prodávající nepředloží požadované důkazy



k prokázání správnosti svých tvrzení, nebo pokud dozorový orgán považuje tyto důkazy za nedostatečné, považují se tato skutková tvrzení prodávajícího za nesprávná. Důvody, jež vedly prvostupňový správní orgán k závěrům o účelovosti námitky ohledně telefonátu s tvrzeným obsahem, jsou podrobně rozepsány v odůvodnění přezkoumávaného rozhodnutí, na které Rada odkazuje. Námitky ohledně porušení základních zásad správního řízení tak Rada vyhodnotila jako neopodstatněné. Rada konstatuje, že skutkový stav pro potřeby rozhodnutí ve věci považuje za dostatečně zjištěný v souladu se zásadou materiální pravdy s tím, že tato skutková zjištění mají oporu v provedeném dokazování.

S uvedeným souvisí i další námitky společnosti Jihlavské plynárny s.r.o., že nedošlo k žádnému klamavému opomenutí, zamlčení podstatných informací, ani k uvedení spotřebitelky v omyl, neboť ta byla v rámci údajného telefonického hovoru informována nejen o možnosti přechodu k dodavateli Energie z Vysočiny s.r.o., ale měly jí být řádně a srozumitelně sděleny i základní podmínky nabídky včetně ceny za dodávky plynu. S touto nabídkou spotřebitelka údajně projevila souhlas a výslovně požádala o zaslání návrhu smlouvy, přičemž měla mít k dispozici všechny informace potřebné k tomu, aby mohla své rozhodnutí učinit svobodně a informovaně. K těmto námitkám Rada uvádí, že v průběhu správního řízení společnost Jihlavské plynárny s.r.o. žádné z těchto tvrzení ani v základních obrysech neprokázala. Tvrdí-li společnost Jihlavské plynárny s.r.o. skutečnosti, k nimž však nenabízí žádné rozumné důkazy, a ani správní orgán není schopen takové důkazy opatřit, lze dospět na základě toho, jak se věci obvykle dějí, k závěru o nevěrohodnosti takových tvrzení. I bez ohledu na § 5c zákona o ochraně spotřebitele se ostatně prvostupňový správní orgán v napadeném rozhodnutí dostatečně přesvědčivě vypořádal i s tím, že tato neprokázaná tvrzení, kterým navíc neodpovídají ani žádné podklady ve spise, jsou nejen nepravděpodobná, ale současně i nelogická. Pokud by totiž spotřebitelce (která má naopak za to, že byla uvedena v omyl mj. zamlčením podstatných skutečností ohledně nevýhodnosti nabídky) byly tyto informace o nové smlouvě skutečně řádně poskytnuty, zcela jistě by neměla žádný důvod souhlasit s přechodem k jinému dodavateli za méně výhodných podmínek. Jasně pak není ani to, proč by dotčená spotřebitelka takto uzavřenou smlouvu prakticky okamžitě vypověděla, a Energetickému regulačnímu úřadu skrze zmocněnce podala podnět k prošetření jednání společnosti Jihlavské plynárny s.r.o. Z podkladů založených ve spise zároveň plyne, že v daném případě jsou to jen Jihlavské plynárny s.r.o., kdo zmiňuje údajný telefonický hovor se spotřebitelkou a jeho obsah, aniž by však tato svá tvrzení relevantně prokázala či doložila.

Společnost Jihlavské plynárny s.r.o. dále namítá, že se přestupku ve smyslu § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele nedopustila, neboť i kdyby z její strany došlo k určitému opomenutí při sdělení informací, nebylo by možné takové jednání kvalifikovat jako přestupek, když spotřebitelka při zachování běžné míry pozornosti a opatrnosti mohla a měla být schopna si potřebné informace zjistit sama, jelikož nelze odpovědnost za učiněné rozhodnutí o uzavření smlouvy plně přenášet na podnikatele, jestliže spotřebitelka sama nepostupovala s náležitou mírou rozvahy a obezřetnosti, kterou lze od průměrné osoby v jejím postavení objektivně očekávat.

S těmito námitkami se Rada může ztotožnit pouze potud, že v rámci ochrany spotřebitelů je při posuzování klamavého nebo nepoctivého obchodního jednání nutno vycházet z hlediska průměrného spotřebitele. Podle judikatury Soudního dvora Evropské unie je průměrný spotřebitel chápán jako spotřebitel, který má dostatek informací, a je v rozumné míře pozorný a opatrný s ohledem na sociální, kulturní a jazykové faktory, jak plyne i z rozsudku C 358/01 ze dne 6. listopadu 2003, na který společnost Jihlavské plynárny s.r.o. v rozkladu odkazuje. Takto nastavený standard od spotřebitelů vyžaduje jistou míru aktivního přístupu při rozhodování o uzavření smlouvy, zejména pokud jde o běžné a snadno dostupné informace. Pojem průměrného spotřebitele není statistický, a pro stanovení jeho typické reakce v daném případě prvostupňový správní orgán správně vycházel z vlastního úsudku. K vymezení kategorií, jakými jsou informovanost, pozornost či opatrnost, dochází v kontextu neurčitých pojmů a je nutno v tomto prostoru aplikovat správní uvážení správních orgánů, do jaké míry je „průměrný spotřebitel“ informovaný a opatrný, zda se v konkrétní situaci choval podle modelu tzv. průměrného spotřebitele, a zda mohl být v tomto případě oklamán či nikoliv.



Zároveň je Rada rozhodně toho názoru, že pominout nelze povinnost podnikatele jednat v obchodním styku poctivě (§ 6 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů), která je nutným korektivem toho, aby hledisko průměrného spotřebitele sloužilo nikoliv k objektivizování dopadů konkrétní nekalé praktiky, ale k vytváření jakéhosi standardu dovolené míry nepoctivého protispotřebitelského jednání.

Vyjde-li Rada z recentní soudní judikatury, např. rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 8 As 143/2022-44, podle něhož „Úkolem soudu (pozn. zde správního orgánu) je při aplikaci institutu průměrného spotřebitele určit, jak na určité soutěžní jednání průměrní spotřebitelé skutečně reagují či jak by reagovat mohli, popř. si udělat úsudek, jak by průměrný spotřebitel v dané situaci reagovat měl. Správní orgány a soudy určují reakci průměrného spotřebitele vždy pro konkrétní případ, neboť pro stanovení typické reakce průměrného spotřebitele v daném případě budou muset vnitrostátní soudy a orgány vycházet z vlastního úsudku, s přihlédnutím k judikatuře Soudního dvora (bod 18 preambule směrnice).“.

Energetický regulační úřad vychází z toho, že trh s energiemi je pro průměrného spotřebitele méně přehledný a srozumitelný, neboť jednak na něm vystupuje množství subjektů s rozdílnou úlohou při zajišťování dodávek (dodavatelé, zprostředkovatelé, distributoři), které je možno zaměnit, navíc za tyto subjekty někdy jednají pracovníci zákaznických center či zmocněnci, často distančním způsobem atd. Navíc při některých jednáních je participace zákazníka omezená, typicky při změně dodavatele, která probíhá prostřednictvím informačního systému operátora trhu, do něhož zákazníci nemají přístup. Dále je dodávka energie oproti dodávce zboží či jednorázové služby poměrně abstraktní, neboť probíhá kontinuálně v čase a v důsledku toho nutně je též až v určitém časovém horizontu kvantifikace této dodávky a určení výše platební povinnosti za dodávku, zákazník často nepřichází s obchodníkem pravidelně do obchodního styku (má automaticky nastavenou platbu záloh a jednou za rok obdrží vyúčtování), v případech, kdy zákazníci mají sjednáno větší množství dodávkových smluv často ani nevědí, kdo aktuálně dodávku realizuje.

Z uvedeného hlediska nemá Rada pochybnost o tom, že je-li průměrnému spotřebiteli prezentována nabídka dodávky energie výslovně jako cenově výhodnější, může být i pozorný spotřebitel oklamán touto deklarací a stanovením nižší zálohové platby (která je jednoznačně vyčíslitelná na rozdíl od budoucí platby za vyúčtovací období závislé na jednotkové ceně a množství dodané energie) a přehlédnout, že cena za jednotku dodaného plynu je ve skutečnosti vyšší.

Druhou otázkou je klamání ve vztahu k provedení změny dodavatele plynu, tj. zda průměrný spotřebitel mohl být oklamán tím, že podepsal smlouvu s jiným subjektem. Při posouzení této otázky nelze odhlédnout od konkrétních skutkových okolností. Společnost Jihlavské plynárny s.r.o. v rozkladu namítá, že pokud měla spotřebitelka jakékoliv pochybnosti nebo nejasnosti ohledně obsahu smlouvy či totožnosti dodavatele, měla si chybějící informace ověřit nebo vyžádat. Tuto námitku musí Rada odmítnout jako nedůvodnou, neboť průměrný spotřebitel by informace poskytnuté společností Jihlavské plynárny s.r.o. reálně vnímal jako nabídku nové smlouvy na sdružené služby dodávek plynu se stávajícím dodavatelem, ovšem za tvrzených výhodnějších cenových podmínek. Byla to společnost Jihlavské plynárny s.r.o., která spotřebitelce zaslala dopis na svém hlavičkovém papíře s podpisovou doložkou společnosti Jihlavské plynárny s.r.o., jehož přílohou byl ovšem návrh smlouvy se společností Energie z Vysočiny s.r.o., přičemž jej požadovala po podpisu vrátit na svoji adresu, tedy adresu stávajícího dodavatele, která ale byla shodná s adresou sídla společnosti Energie z Vysočiny s.r.o.

Jakkoli jsou tedy na pozornost průměrného spotřebitele kladeny určité nároky a očekává se od něj rozumná míra pozornosti, obezřetnosti i schopnosti si určité informace samostatně opatřit a vyhodnotit, nelze při těchto specifických skutkových okolnostech popsané praktiky požadovat, aby si veškeré relevantní skutečnosti zjišťoval spotřebitel sám, takový požadavek by i přesahoval rámec legitimně očekávatelné míry pozornosti a opatrnosti. Pokud spotřebitel jedná se svým dodavatelem plynu o změně smlouvy a tento dodavatel mu zašle nový návrh smlouvy, je možno očekávat, že průměrný spotřebitel nevěnuje zvýšenou pozornost okolnostem návrhu, jako je identifikace dodavatele, neboť



neočekává, že by uzavíral smlouvu zcela s jiným dodavatelem, s nímž jednání o uzavření smlouvy nevede. Pokud ostatně společnost Jihlavské plynárny s.r.o. jednala fakticky jako zprostředkovatel, byť nemá formálně postavení subjektu podle § 11f energetického zákona, je třeba upozornit, že by jako zprostředkovatel podle § 11l písm. a) energetického zákona byla povinna upozornit spotřebitele, že jedná se zprostředkovatelem.

Ve vztahu k tomu, že u zákaznice došlo v důsledku uzavření nové smlouvy ke změně dodavatele a tomu, že společnost Jihlavské plynárny s.r.o. ukončila plnění smluvního vztahu sdružených služeb dodávky plynu, se na tomto následku podílela společnost Energie z Vysočiny s.r.o. To má Rada za zřejmé z toho, že ze strany společnosti Jihlavské plynárny s.r.o. byla spotřebitelce předložena smlouva o sdružených službách dodávek plynu druhé zmíněné společnosti, což by bylo nemožné bez jejího právního jednání vedoucího k uzavření smlouvy. Společnost Energie z Vysočiny s.r.o. si přitom stěží mohla nebyť vědoma toho, že společnost Jihlavské plynárny s.r.o. není zprostředkovatelem, ale přesto akceptovala skutečnost, že tato společnost zprostředkuje sjednání smlouvy v její prospěch, stejně jako toho, že v důsledku tohoto jednání dojde ke změně dodavatele a společnost Energie z Vysočiny s.r.o. bude plnit závazek dodávky plynu místo stávajícího dodavatele.

Takto koordinovaně svým postupem nepatřícně ovlivnili dotčenou spotřebitelku do té míry, že učinila pro ni nevýhodné rozhodnutí a uzavřela další smluvní vztah s dražší dodávkou plynu oproti stávající fixované, tzv. schodové smlouvě, podle níž měla cena dodávky plynu v průběhu let klesat. Postup účastníků řízení v tomto případě významně ovlivnil rozhodování spotřebitelky, a to k její škodě, neboť ta zvolila méně výhodnou smlouvu v domněnání, že jde o lepší nabídku jejího původního dodavatele, což by při znalosti pravdivých informací jistě neučinila, neboť roční platba za dodávky plynu by se jí zvýšila o desítky tisíc korun, jak je ostatně podrobně popsáno v přezkoumávaném rozhodnutí. To vše navíc za situace, kdy se spotřebitelka žádným předčasným ukončením stávajícího závazku nebo uzavíráním nové smlouvy ohledně dodávek plynu vůbec nemusela zabývat, pokud by jí k tomu účastníci řízení svým jednáním nepřiměli. Jako nejpravděpodobnější motivace společnosti Jihlavské plynárny s.r.o. se jeví neochota plnit své závazky za původně sjednaných cenových podmínek v situaci, kdy to pro ni přestalo být ekonomicky výhodné. Tato společnost se výše popsaným klamavým jednáním vyvázala z pro ni nevýhodné smlouvy (která měla trvat ještě více než dva roky s pevnou cenou dodávek plynu pro rok 2024 a 2025), a společnost Energie z Vysočiny s.r.o. tak měla zároveň získat nového zákazníka, který by jí platil pro ni výhodnější jednotkovou cenu těchto dodávek (a na delší dobu, než byla sjednána smlouva původní).

Ze skutkových okolností neplyne, zda se společnost Energie z Vysočiny s.r.o. podílela na klamání spotřebitelky ohledně údajně nižší ceny uzavírané smlouvy, nicméně je zřejmé, že pokud jde o důsledek spočívající v uzavření smlouvy s jiným dodavatelem a realizaci změny dodavatele, byla tato společnost aktivním účastníkem, kdy ostatně prostřednictvím druhého účastníka řízení zaslala spotřebitelce podepsaný návrh smlouvy, i když jí muselo být známo, že tak činí prostřednictvím jiného obchodníka, který je smluvním dodavatelem spotřebitelky.

Rada nicméně dospěla k závěru, že výrok I. napadeného rozhodnutí vymezuje skutek, jehož se účastníci řízení dopustili, částečně nepřesným způsobem. Pomine-li Rada používání občasných nejasných a nepřesných obrátů (např. pojem „předem sjednaná cena“, když cena zjevně mezi smluvními stranami musí být sjednána z hlediska výše či způsobu určení, a to právě k okamžiku sjednání smlouvy; účastník řízení 1 zjevně zaslal spotřebitelce návrh smlouvy a nikoliv smlouvu), jedná se především o výše zmíněnou otázku, že ze skutkových zjištění není jasné, jakým způsobem, resp. zda vůbec, došlo k ukončení závazku mezi společností Jihlavské plynárny s.r.o. a spotřebitelkou, z něhož se nicméně nepodává, že by k němu mělo dojít samotnou akceptací návrhu smlouvy se společností Energie z Vysočiny s.r.o. ze strany spotřebitelky (ostatně ke změně dodavatele došlo později).

Z tohoto důvodu Rada přistoupila k upřesnění výroku I. napadeného rozhodnutí, kdy rámec přestupkového jednání obou účastníků zůstává v podstatě nezměněn (přesněji řečeno je zúžen



o uvedenou otázku zániku závazku) a zároveň se nic nemění na charakteru postihovaného jednání. Z uvedeného důvodu vnímá Rada tuto změnu jako možnou, protože v souvislosti s ní nedochází ke změně závěrů ohledně odpovědnosti za přestupek, které účastníci řízení v rozkladu napadají, a již vůbec ne k rozšiřování trestní odpovědnosti účastníků.

Společnost Jihlavské plynárny s.r.o. dále namítá, že na ni nelze přenášet odpovědnost za klamavou praxi, kdy účastník řízení v podstatě namítá, že sice možná spotřebitelku klamal, ale je její chybou, že se oklamat nechala. Tato argumentace navazuje na polemiku ohledně vymezení průměrného spotřebitele, kterou Rada vypořádala výše a na tomto místě pouze konstatuje, že bez ohledu na to, zda by ve vztahu k průměrnému spotřebiteli byla taková praxe posouzena jako klamavá či nikoliv, je zjevné, že účastník řízení jednal nepoctivě, a argumentace tím, že spotřebitelka měla jeho klamání prohlédnout, jej stěží může zbavit odpovědnosti. Na okraj Rada doplňuje, že charakteristickým znakem přestupků právnických osob je skutečnost, že porušení právních povinností u nich zakládá objektivní odpovědnost. Nejedná se sice o absolutní odpovědnost, neboť § 21 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky stanoví možné liberační důvody tak, že: „*Právnická osoba za přestupek neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby přestupku zabránila.*“, ty ovšem musí prokazovat účastníci řízení. Z podkladů vedeného správního řízení je ale zřejmé, že účastníci řízení žádné liberační důvody netvrdili, a tudíž ani neprokázali, jestli vynaložili vůbec nějaké úsilí k zabránění spáchání přestupku, kdy ostatně s ohledem na skutek, jehož se dopustili, je to prakticky vyloučeno.

Jednání spočívající v porušení zákazu užití nekalých obchodních praktik hodnotí Rada obecně jako závažný přestupek, neboť jím dochází nejen ke zneužití silnějšího postavení vůči jednotlivým zákazníkům z důvodu jejich závislosti na realizaci dodávek, ale i ke zneužití informační asymetrie ve vztahu obchodníka a zákazníka. V daném případě je tento přestupek konstruován jako delikt ohrožovací, nikoli poruchový, kdy k naplnění jeho skutkové podstaty postačí pouhé nerespektování zákazu použití nekalé obchodní praxe, aniž by bylo zákonem vyžadováno způsobení následku spočívajícího v reálné poruše zájmu chráněného zákonem. K přezkoumávanému výroku I. napadeného rozhodnutí tak prvostupňový správní orgán řádně odůvodnil, že účastníci řízení společně naplnili skutkovou podstatu přestupku podle § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele, a to nejen v jeho formálních znacích, ale i pokud jde o naplnění jeho materiální stránky, přičemž se v daném případě nepochybně jednalo o společensky velmi škodlivé deliktní jednání, a úvahy prvostupňového správního orgánu jsou v tomto ohledu srozumitelné, úplné, přiléhavé, a také plně přezkoumatelné.

Rozklad společnosti Jihlavské plynárny s.r.o. napadá přezkoumávané rozhodnutí jako celek, tedy i výrok IV. kterým byla dle stejného ustanovení uložena pokuta ve výši 50 000 Kč společnosti Energie z Vysočiny s.r.o., a výrok V., kterým byla též společnosti uložena povinnost nahradit náklady řízení. Je zjevné, že rozklad tohoto účastníka řízení vůči výrokům IV. a V. je nepřipustný, neboť se jej tyto výroky nijak netýkají a ukládají povinnost jinému účastníkovi řízení. Stejně tak je nutno hodnotit rozklad společnosti Energie z Vysočiny s.r.o. proti výrokům II. a III. napadeného rozhodnutí, jež se zase nijak nevztahují k této společnosti. Oba účastníci tedy mohou napadat výrok I. o vině a dále výroky o uložení pokuty a povinnosti hradit náklady řízení, které se jich konkrétně týkají.

Výměra pokut uložených výrokem II. a IV. napadeného rozhodnutí je podle názoru Rady dostatečně odůvodněná, prvostupňový správní orgán podrobně popsal, jakým způsobem dospěl k jejich konkrétní výši a jaké skutečnosti při jejich ukládání zohlednil. Rada dospěla k závěru, že uložené správní tresty pokut lze považovat za individualizované a přiměřené, pokuty ve výši 90 000 Kč a 50 000 Kč se pohybují spíše při spodní hranici zákonem stanoveného rozpětí, neboť za přestupek podle § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele lze podle § 24 odst. 19 písm. e) téhož zákona uložit pokutu až do výše 5 000 000 Kč. Rada se ztotožnila s úvahami prvostupňového správního orgánu, který jednání účastníků řízení vyhodnotil v kontextu chráněného společenského zájmu a hodnot chráněných zákonem o ochraně spotřebitele, v tomto případě nejen obecného zájmu společnosti na dodržování právních předpisů, ale především zájmu společnosti na ochraně zákazníků v postavení spotřebitele (jakožto



slabší smluvní strany), jako jednání závažné co do rozsahu i dopadu, a jako společensky mimořádně škodlivé, neboť v jeho důsledku byla dotčená spotřebitelka fakticky uvedena v omyl. V daném případě nebyly zjištěny žádné polehčující okolnosti. Konkrétní výměra pokut reflektuje, jakou měrou jednání každého z nich přispělo ke spáchání přestupku. Vyšší pokuta uložená společnosti Jihlavské plynárny s.r.o. je odůvodněna vyšší mírou zapojení do vytýkaného protiprávního jednání, nižší pokuta pro společnost Energie z Vysočiny zohledňuje její podílnictví na společném záměru. Navíc bylo zjištěno, že není evidována v rámci žádného jiného správního řízení za porušení zákona ve věcné působnosti Energetického regulačního úřadu. Zároveň nic nenasvědčuje tomu, že by správní tresty uložené v této výměře mohly na účastníky řízení bez dalšího působit likvidačně, když z průběhu správního řízení a podkladů založených ve spise je zřejmé, že účastníci řízení žádné důvody svědčící pro likvidační charakter uložených sankcí netvrdili, a tudíž ani nijak nedoložili.

Vzhledem k tomu, že rozhodnutím o rozkladu bylo potvrzeno uložení pokuty oběma účastníkům řízení a oba účastníci řízení uznáni vinnými ze spáchání přestupku podle § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele, zůstává nedotčena i jejich povinnost k úhradě nákladů řízení, kterou prvostupňový správní orgán účastníkům řízení uložil v souladu s § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky ve spojení s § 79 odst. 5 správního řádu shodně ve výši paušální částky 2 500 Kč.

V odůvodnění rozkladu společnosti Energie z Vysočiny s.r.o. tato zejména nesouhlasí se závěrem, že měla spolupracovat se spoluobviněnou společností Jihlavské plynárny s.r.o. ve věci změny dodavatele energií u dotčené spotřebitelky, což má vyplývat z jejich personální propojenosti, konkrétně ze skutečnosti, že obě společnosti mají totožného jednatele, sídlo a odpovědného zástupce. Namítá, že k závěru o jednání ve shodě nebo o spolupráci je nutné prokázat, že mezi účastníky řízení docházelo k reálné výměně informací relevantních pro rozhodnutí o změně dodavatele.

Tyto námitky musí Rada odmítnout jako nedůvodné. K výroku I. rozkladem napadeného rozhodnutí prvostupňový správní orgán mj. uvedl, že účastníci řízení se deliktního jednání dopustili ve formě spolupachatelství ve smyslu § 11 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky, když oklamali spotřebitelku za účelem podpisu méně výhodné smlouvy s novým dodavatelem plynu. Rada má za prokázané, že účastníci řízení museli jednat ve vzájemné vědomé součinnosti a se shodným záměrem, když oba společně přispěli ke škodlivému následku. Z přezkoumávaného rozhodnutí je přitom zřejmé, na základě jakých konkrétních důkazů a skutkových zjištění prvostupňový správní orgán dospěl k závěru o spolupachatelství účastníků řízení. Závěr o spolupachatelství prvostupňový správní orgán dovodil z uceleného řetězce nepřímých i přímých důkazů, předložených mj. i samotnými účastníky řízení v rámci předchozího šetření. Ty dokládají zejména jejich nutnou přímou spolupráci při vytvoření předmětné dodavatelské smlouvy společnosti Energie z Vysočiny s.r.o., jež byla spotřebitelce zaslána dne 30. dubna 2024 prostřednictvím společnosti Jihlavské plynárny s.r.o. Jednalo se o formulářovou smluvní dokumentaci společnosti Energie z Vysočiny s.r.o., v níž byly vyplněny osobní údaje spotřebitelky, údaje o jejím odběrném místě a podmínkách dodávky plynu, které však reálně mohla znát jen společnost Jihlavské plynárny s.r.o. Tato formulářová dokumentace již byla opatřena podpisem jednatelky společnosti Energie z Vysočiny s.r.o. paní Olgy Paclíkové. Bez faktické součinnosti obou účastníků řízení by tedy tato smlouva v dané podobě vůbec nemohla vzniknout, když tato společnost zjevně musela být srozuměna s uzavřením smlouvy se spotřebitelkou, která byla přitom zákaznicí účastníka řízení 1.

Předmětnou smlouvu zaslala spotřebitelce společnost Jihlavské plynárny s.r.o., která fakticky zprostředkovala uzavření smlouvy. O tomto musela společnost Energie z Vysočiny s.r.o. vědět a být s tímto způsobem kontraktace srozuměna, stejně tak jako profesionálové jí musel být zřejmý následek, že v důsledku změny dodavatele přestane účastník řízení 1 plnit závazek vůči spotřebitelce. Žádost o změnu dodavatele v systému operátora trhu, společnosti OTE, a.s., na základě této smlouvy logicky podala společnost Energie z Vysočiny s.r.o. Z toho je zřejmé, že v této fázi muselo mezi účastníky řízení dojít minimálně k předání podepsané dodávkové smlouvy. Tento navazující řetězec kroků účastníků řízení je tedy zásadním důkazem, jenž dokládá jejich spolupachatelství. Spolupachatelství společnosti



Energie z Vysočiny s.r.o. jednoznačně dokládá i uvedení nesprávně stanovené, a úmyslně nižší měsíční zálohy v nové smlouvě, zaslané spotřebitelce. Vzhledem k tomu, že v předmětné smlouvě byla dohodnuta vyšší jednotková cena plynu, nemohla mít společnost Energie z Vysočiny s.r.o. jiný důvod pro stanovení takto nízké měsíční zálohy než záměr oklamat spotřebitelku (srovnání ročních plateb provedli kontrolní pracovníci pod č. j. 06418-24/2024-ERU, přičemž měsíční záloha ve výši [REDACTED] Kč byla nepřiměřená, resp. značně podhodnocená, proti předpokládané roční platbě [REDACTED] Kč).

Společnost Energie z Vysočiny s.r.o. namítá, že každý z účastníků řízení je samostatným právním subjektem a vykonává podnikatelskou činnost vlastním jménem a na vlastní odpovědnost, přičemž skutečnost, že mají společného jednatele, neznamena, že jednají koordinovaně, když ani sdílené sídlo nelze bez dalšího interpretovat jako znak organizační propojenosti. Je pravdou, že personální či ekonomické propojení samo o sobě spolupachatelství ve smyslu § 11 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky nezakládá, ovšem z veřejných rejstříků vyplývající významné faktické personální a organizační propojení obou účastníků řízení, kdy oba sídlí na stejné adrese v Jihlavě, mají personální propojení prostřednictvím stejných osob a působí ve shodném oboru dodávek elektřiny a plynu, výrazně posiluje závěr o jejich koordinovaném jednání. Společného jednatele neměli účastníci v tehdejší době, ale jednatelka společnosti Energie z Vysočiny s.r.o. byla odpovědnou zástupkyní obou držitelů licence.

Tvrzení společnosti Energie z Vysočiny s.r.o., že v dané věci postupovala způsobem obvyklým při změně dodavatele, když souběžné jednání účastníků řízení vyplývalo z jejich běžné podnikatelské činnosti v daném oboru, bez jakéhokoli úmyslu poškodit spotřebitelku či porušit právní předpisy, musí Rada jednoznačně odmítnout, protože podstatou přestupkového jednání není provedení změny dodavatele samo o sobě, ale klamání spotřebitelky za účelem uzavření nové nevýhodné smlouvy a změny dodavatele bez toho, aniž by spotřebitelka v této věci sama aktivně konala. Společnosti Energie z Vysočiny s.r.o. jistě nic nebránilo v tom, aby v průběhu vedeného řízení věrohodně vysvětlila a doložila, jakým způsobem byla oslovena za účelem uzavření smlouvy se spotřebitelkou. Nedoložení jakékoliv komunikace, dokumentace či interních záznamů ohledně procesu předání smlouvy, neumožňuje učinění jiného než učiněného závěru. Vzhledem ke shora popsáným okolnostem, včetně personálního propojení obou účastníků řízení, je také zcela vyloučeno, aby společnost Energie z Vysočiny s.r.o. nevěděla o nestandardních okolnostech vzniku této smlouvy.

S právě uvedeným souvisí i poslední námitky společnosti Energie z Vysočiny s.r.o., která tvrdí, že postupovala v dobré víře, neboť jí nebyl znám obsah dopisu společnosti Jihlavské plynárny s.r.o. ze dne 30. dubna 2024 adresovaný spotřebitelce. Tyto námitky Rada odmítá jako nedůvodné, neboť tvrzení ohledně jednání v dobré víře je vyvráceno už tím, že sama při uzavření smlouvy jednala skrze společnost Jihlavské plynárny s.r.o., která je přitom sama dodavatelem, a to dokonce ve vztahu ke spotřebitelce. Jistě není standardní chování, kdy dva dodavatelé, teoreticky se nacházející v konkurenčním vztahu, uzavírají smlouvy se zákazníky skrze sebe a takto realizují jakousi konsensuální změnu dodavatele, v podstatě se jedná o faktické postupování zákazníka (nikoliv smlouvy, neboť došlo k uzavření nové za nových podmínek). Formulářová smlouva společnosti Energie z Vysočiny s.r.o., jež využívala údaje spotřebitelky získané z jejího smluvního vztahu se společností Jihlavské plynárny s.r.o., byla podepsaná její jednatelkou, tedy musela vědět, že data pocházejí z cizího zdroje, a ne od spotřebitelky. Vzhledem k personálnímu propojení obou účastníků řízení je vyloučeno, aby kroky společnosti Energie z Vysočiny s.r.o. byly vedeny dobrou vírou, když tato si musela být dobře vědoma způsobu, kterým k uzavření smlouvy došlo.

VI. Závěr

Při přezkumu rozhodnutí Energetického regulačního úřadu v rozsahu podle § 98 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky se Rada jako odvolací správní orgán vzhledem k výše uvedeným skutečnostem ztotožnila se závěrem o spáchání přestupků oběma účastníky řízení a neshledala žádný věcný ani právní důvod k jeho zrušení. Rada přistoupila ke změně výroku I. napadeného rozhodnutí za účelem upřesnění jednání, jehož se účastníci řízení dopustili.



Toto rozhodnutí bylo vydáno v souladu s právními předpisy, je přezkoumatelně odůvodněno a rovněž splňuje požadavky kladené správním řádem na obsah správního rozhodnutí, neboť v něm byly v souladu s § 68 odst. 3 správního řádu uvedeny důvody výroků rozhodnutí, podklady pro jeho vydání a úvahy Energetického regulačního úřadu, kterými se řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí nelze podle § 91 odst. 1 ve spojení s § 152 odst. 5 správního řádu dále podat rozklad.

Ing. Jan Šefránek, Ph.D., v. r.
předseda Energetického regulačního úřadu

Rozdělovník:

Jihlavské plynárny s.r.o.
Energie z Vysočiny s.r.o.